

**Accreditatieschema
MONSTERNEMING VOOR PARTIJKEURINGEN**

AS SIKB 1000

**Dit Accreditatieschema (AS), versie 1.1,
is op 4 maart 2010 vastgesteld door
het Accreditatiecollege (AC) Bodembeheer, ondergebracht bij
Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB)
te Gouda**

kenmerk: SIKB-officiële doc._S_10_44606

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	5
1.1	Onderwerp	5
1.2	Toepassingsgebied	6
1.3	Eisen te stellen aan de uitvoering	7
1.4	Samenhang met (inter)nationale normen	7
1.5	Regelgeving en overgangstermijn	8
1.6	Leeswijzer	8
1.7	Definities.....	9
1.8	Afkortingen	11
2	Eisen te stellen aan het proces	12
2.1	Eisen te stellen aan de opdrachtvorming met de opdrachtgever.....	12
2.2	Eisen te stellen aan rapportage aan de opdrachtgever.....	13
2.3	Eisen te stellen aan de monsterneming – Primair proces	14
2.3.1	<i>Acceptatie van de opdracht tot monsterneming</i>	<i>14</i>
2.3.2	<i>Plannen monsterneming.....</i>	<i>14</i>
2.3.3	<i>Werkvoorbereiding monsternemer</i>	<i>14</i>
2.3.4	<i>Overdracht van monsternemingsgegevens.....</i>	<i>15</i>
2.3.5	<i>Overdracht van monsters</i>	<i>15</i>
2.4	Eisen te stellen aan de monsterneming – Werkzaamheden op locatie	16
2.4.1	<i>Monsterneming</i>	<i>16</i>
2.4.2	<i>Eisen te stellen aan veiligheid</i>	<i>16</i>
2.4.3	<i>Registratie en verslaglegging</i>	<i>17</i>
2.5	Kwaliteitsbewakingspunten en criteria voor beoordeling	18
2.5.1	<i>Inleiding</i>	<i>18</i>
2.5.2	<i>"Bureau" activiteiten.....</i>	<i>18</i>
2.5.3	<i>"Veld" activiteiten.....</i>	<i>19</i>
3	Eisen te stellen aan het kwaliteitssysteem	20
3.1	Kwaliteitssysteem	20
3.1.1	<i>NEN-EN-ISO/IEC 17020 en NEN-EN-ISO/IEC 17025</i>	<i>20</i>
3.1.2	<i>Gedocumenteerd kwaliteitssysteem</i>	<i>20</i>
3.1.3	<i>Interne audit en veldinspectie</i>	<i>20</i>
3.1.4	<i>Verantwoordelijkheden</i>	<i>20</i>
3.1.5	<i>Uitvoering</i>	<i>21</i>
3.2	Directiebeoordeling.....	22
3.3	Organisatie en vakbekwaamheid	23
3.3.1	<i>Kwalificatie van de organisatie</i>	<i>23</i>
3.3.2	<i>Kwalificatie van personeel</i>	<i>23</i>
3.3.3	<i>Opleiding</i>	<i>25</i>
3.3.4	<i>Inhuren personeel.....</i>	<i>25</i>
3.3.5	<i>Uitbesteden van werkzaamheden</i>	<i>26</i>
3.3.6	<i>Partijdigheid</i>	<i>27</i>
3.3.7	<i>Klachten</i>	<i>27</i>
3.3.8	<i>Archivering.....</i>	<i>27</i>
3.4	Accreditatie en informatie aan de accreditatie-instelling	27
3.5	Ministeriële erkenning	29
4	Eisen aan accreditatie en de uitvoering van een accreditatieonderzoek....	30
4.1	Onafhankelijk adviesorgaan	30
4.2	Accreditatie	30
4.3	Accreditatie onderzoeken	30
4.4	Communicatie tussen de accrediterende instelling en het Accreditatiecollege Bodembeheer.....	31

Bijlage 1 Reglement voor het gebruik van het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB' 32

Bijlage 2 Eisen aan functiescheiding 34

Eigendomsrecht

Dit accreditatieschema is opgesteld in opdracht van en uitgegeven door de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer, Postbus 420, 2800 AK Gouda. Dit accreditatieschema wordt inhoudelijk beheerd door het Accreditatiecollege (AC) Bodembeheer, ondergebracht bij de SIKB te Gouda. De actuele versie van het accreditatieschema staat op de website van SIKB en is op elektronische wijze tegen ongewenste aanpassingen beschermd. Het is niet toegestaan om wijzigingen aan te brengen in de originele en door het Accreditatiecollege Bodembeheer goedgekeurde en vastgestelde teksten opdat er rechten aan ontleend kunnen worden.

Vrijwaring

SIKB is behoudens in geval van opzet of grove schuld niet aansprakelijk voor schade die bij de accreditatie-instelling of derden ontstaat door het toepassen van dit accreditatieschema met bijbehorende protocollen en het gebruik van deze accreditatieregeling.

© Copyright SIKB

Bestelwijze

Dit accreditatieschema is, evenals de bijbehorende protocollen, in digitale vorm kosteloos te verkrijgen via de website van de SIKB: www.sikb.nl. Een ingebonden versie van dit accreditatieschema kunt u bestellen tegen kosten, op te vragen bij de SIKB, Postbus 420, 2800 AK Gouda, e-mail: info@sikb.nl, fax: 0182-540676.

Updateservice

Vastgestelde mutaties in dit accreditatieschema door het Accreditatiecollege Bodembeheer kunt u verkrijgen bij SIKB, aanmelden via www.sikb.nl. Bij de SIKB kunt u ook terecht voor het verzoek tot toezending per post van de reguliere nieuwsbrief info@sikb.

Helpdesk/gebruiksaanwijzing

Voor vragen over inhoud en toepassing kunt u terecht bij SIKB. Voor geschillen in het kader van beoordelingen zie de klachten- en geschillenregeling in het Reglement voor Accreditatie (RAC), ook bekend onder de code RvA-R02, te downloaden van www.rva.nl.

1 Inleiding

1.1 Onderwerp

In dit accreditatieschema alsmede de daarmee voorgeschreven NEN-normen resp. daarmee verbonden protocollen, zijn alle relevante eisen opgenomen die worden gehanteerd als grondslag voor de afgifte en instandhouding van een (persoonsgebonden) accreditatie voor uitvoering van monsterneming ten behoeve van partijkeuringen van grond en bouwstoffen. De af te geven accreditatie(s) worden tevens gebaseerd op de bij dit accreditatieschema behorende protocollen of in paragraaf 1.4 van dit document vermelde NEN-normen.

Dit is de eerste versie van dit accreditatieschema en vervangt het accreditatieprogramma Bouwstoffenbesluit onderdeel: Monsterneming, afgekort AP04-M.

Naast de eisen, die in dit accreditatieschema zijn vastgelegd, stellen de accreditatie-instellingen aanvullende eisen, in de zin van algemene procedure-eisen van accreditatie, zoals vastgelegd in het accreditatiereglement van de betreffende instelling. Bij de Raad voor Accreditatie (RvA) is dit het Reglement voor Accreditatie (RAC), ook bekend onder de code RvA-R02. Tevens zijn in dit kader onder andere het beleidsdocument RvA B04 'Beleid inzake afwijkingen en corrigerende maatregelen', alsmede de TvA-Toelichting T21 'Accreditatie van monsterneming', van toepassing. Het RAC en beleidsdocument zijn te downloaden van www.rva.nl. Tevens wordt in dit document verwezen naar enkele toelichtende documenten, die zich ook op de website van de RvA bevinden. De eisen in dat reglement en het beleidsdocument zijn onverkort van toepassing op accreditatie volgens dit accreditatieschema.

Toelichting:

Opgemerkt wordt dat de RvA sinds 1 januari 2010 een ZBO geworden is en veel documenten van de RvA herschreven, hernoemd en hernummerd zullen moeten worden (waaronder RvA-R02 en RvA-B04). Die documenten zullen op redelijk korte termijn ondergebracht worden in 'RvA-beleidsregels'.

De door de accreditatie-instelling af te geven accreditatie wordt aangeduid als een accreditatie voor AS SIKB 1000 in combinatie met de competentiebeoordeling van de organisatie om specifieke taken uit te voeren conform NEN-EN-ISO/IEC 17020 of NEN-EN-ISO/IEC 17025 (noot: met een voorkeur voor NEN-EN-ISO/IEC 17025; zie RvA-T21). Minimaal moet voldaan worden aan alle criteria uit deze normen alsmede aan de relevante onderdelen van de (voornoemde) documenten van de RvA. Wellicht ten overvloede wordt opgemerkt dat in alle situaties NEN-EN-ISO/IEC 17020, NEN-EN-ISO/IEC 17025, RvA-reglementen, RvA-toelichtingen, etc. leidend zijn. De extra gevraagde informatie, toelichtingen of eisen zijn specifiek opgesteld in het kader van het voorliggend accreditatieschema.

Parallel aan dit accreditatieschema bestaat ook BRL SIKB 1000. Samen met dezelfde protocollen als voor dit AS SIKB 1000 vormt die beoordelingsrichtlijn een certificatieschema voor het SIKB-certificaat van accreditatie Monsterneming ten behoeve van partijkeuringen.

1.2 Toepassingsgebied

Dit accreditatieschema is onderdeel van een accreditatieregeling voor:

- de monsterneming van partijen grond en bouwstoffen, zowel niet-vormgegeven als vormgegeven, ter bepaling van de kwalificatie daarvan in kader van het Besluit bodemkwaliteit en daarmee samenhangende wet en regelgeving.
- het gehele proces van de hierboven genoemde monsterneming, inclusief alle secundaire processen, dat begint bij de acceptatie van een opdracht tot monsterneming en dat eindigt bij de overdracht van veldgegevens en monsters, inclusief de daarbij horende rapportage, aan de opdrachtgever.

Het onderwerp van dit accreditatieschema betreft het proces Monsterneming ten behoeve van partijkeuringen van grond en bouwstoffen. De input voor dit proces bestaat uit de opdracht voor de monsterneming.

De output van het proces bestaat uit een goed uitgevoerde monsterneming, tastbaar gemaakt door de beschrijving in het monsternemingsplan en monsternemingsformulier en een afsluitende rapportage. Onder "goed" wordt in dit kader verstaan "uitgevoerd volgens de eisen als gesteld in dit accreditatieschema".

Voor alle organisaties die volgens dit accreditatieschema geaccrediteerd zijn geldt dat werken onder het accreditatieschema verplicht is voor alle onderzoeken die ze uitvoeren in het kader van overheidsbesluitvorming¹, Voor monsternemingen waarbij eventueel niet wordt gewerkt volgens het accreditatieschema (zie ook § 2.2), mag het bij dit AS horende keurmerk 'Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB' niet worden gevoerd. Indien de opdracht tot monsterneming en de uitvoering op niet-kritieke punten niet voldoet aan alle proceseisen uit dit AS, moet de organisatie de opdrachtgever aantoonbaar verzoeken om toestemming voor afwijken (zie verder § 2.1.2).

In de scope van accreditatie wordt vastgelegd op welke vestigingen van de organisatie de accreditatie betrekking heeft, met vermelding van de relevante bedrijfsactiviteiten (volgens paragraaf 1.3) waarvoor de vestiging geaccrediteerd is. Dit accreditatieschema is **niet** van toepassing op:

- uitvoering van het veldwerk voor bodemonderzoek,
- de processen ná monsterneming, zoals laboratoriumanalyses, interpretatie van analyseresultaten en advies.

¹ Onderzoeken in het kader van overheidsbesluitvorming kunnen bijvoorbeeld onderzoeken betreffen op grond van vergunningvoorschriften, diverse besluiten zoals Regeling bodemkwaliteit e.d.

1.3 Eisen te stellen aan de uitvoering

De, waar mogelijk gekwantificeerde, eisen te stellen aan de uitvoering van veldwerk zijn vastgelegd in de in tabel 1 vermelde protocollen. De organisatie kan ten behoeve van accreditatie van de onderneming of instelling de keuze maken uit ofwel één of meerdere van deze protocollen.

Tabel 1 Overzicht van protocollen onder dit accreditatieschema

Protocol	Titel
1001	Monsterneming voor partijkeuringen Grond en baggerspecie
1002	Monsterneming voor partijkeuringen niet-vormgegeven bouwstoffen
1003	Monsterneming voor Partijkeuringen vormgegeven bouwstoffen

noot: BRL SIKB 1000 kent nog een protocol voor Monsterneming te storten korrelvormige afvalstoffen (protocol 1004). Dit protocol is niet gekoppeld aan AS SIKB 1000.

In de toekomst kunnen protocollen worden toegevoegd. Deze zullen in principe door het CCvD en AC Bodembeheer worden vastgesteld en -indien er geen wijzigingen in het AS noodzakelijk zijn- worden toegevoegd aan de protocollen die al onderdeel uitmaken van dit accreditatieschema. Gebruik van dergelijke nieuwe of aangepaste documenten is overigens pas mogelijk na goedkeuring van de RvA.

Naast genoemde protocollen worden tevens als eisen gehanteerd alle hierin vermelde normen en andere protocollen voor zover het voorgeschreven werkwijzen betreft en geen informatieve verwijzingen.

1.4 Samenhang met (inter)nationale normen

NEN-normen voor monsterneming

Voor monsterneming van grond en bouwstoffen zijn de 7 onderstaande Nederlandse normen en praktijkrichtlijnen van belang. Deze normen zijn gebruikt voor het opstellen van de protocollen. Zoals in paragraaf 1.3 gesteld kan de organisatie in plaats van de daar vermelde protocollen ook werken conform de onderstaande normen.

NEN 5104:1989/C1:1990	Geotechniek - Classificatie van onverharde grondmonsters
NEN 5707:2003	Bodem - inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem en partijen grond;
NPR 5741:2003	Bodem - Boorsystemen en monsternemingstoestellen voor grond, sediment en grondwater
NEN 5742:2001	Bodem - Monsterneming van grond en sediment ten behoeve van de bepaling van metalen, anorganische verbindingen, matig-vluchtige organische verbindingen en fysisch chemische bodemkenmerken;
NEN 5743:1995	Bodem - Monsterneming van grond en sediment ten behoeve van de bepaling van vluchtige verbindingen.
NEN 5861:1999	Milieu - Procedures voor monsteroverdracht.
NEN 5897:	
NEN 7300:1999	Uitloogkarakteristieken van vaste grond- en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen - Monsterneming - Algemene aanwijzingen
NVN 7301:1999	Uitloogkarakteristieken van vaste grond- en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen - Monsterneming - Monsterneming van korrelvormige materialen uit materiaalstromen

NVN 7302:1997	Uitloogkarakteristieken van vaste grond- en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen - Monsterneming - Monsterneming van korrelvormige materialen uit statische partijen
NVN 7303:1999	Uitloogkarakteristieken van vaste grond- en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen - Monsterneming - Monsterneming van vormgegeven en monolitische materialen
NVN 7311:1995	Uitloogkarakteristieken van vaste grond- en steenachtige bouwmaterialen en afvalstoffen - Monstervoorbehandeling - Monsteropslag en -conservering

In beginsel geldt de meest recente versie. Bij vervanging van genoemde normatieve documenten en de in het protocol genoemde normen door een nieuwe Nederlandse of internationale norm kan het oude normatieve document gedurende een overgangperiode van twaalf maanden worden toegepast. Na deze overgangperiode wordt het nieuwe normatieve document van kracht en komt het oude te vervallen. Binnen achttien maanden na aanvang van de overgangperiode dient de gewijzigde situatie door de accreditatie-instelling beoordeeld te zijn. De geaccrediteerde organisatie dient hiervoor zorg te dragen en hiertoe het initiatief te nemen.

Aansluiting op NEN-EN-ISO/IEC 17020, NEN-EN-ISO/IEC 17025 en VCA

Enkele onderdelen uit dit accreditatieschema sluiten aan op andere (inter)nationaal erkende kwaliteits- en veiligheidssysteemnormen en -eisen, zoals de de VGM Checklist Aannemers (VCA), ISO/IEC 17020, IDT, 'General Criteria for the operation of various types of bodies performing inspections' of ISO/IEC 17025, IDT 'General requirements for the competence of testing and calibration laboratories'. Zoals hiervoor al is aangegeven zijn in alle situaties NEN-EN-ISO/IEC 17020, NEN-EN-ISO/IEC 17025 alsmede de RvA-reglementen, RvA-toelichtingen, etc. leidend.

Dit betreft in ieder geval de secundaire processen zoals veiligheid, interne audits, inkoop en beheer apparatuur, klachten en ongevallen.

1.5 Regelgeving en overgangstermijn

Dit accreditatieschema sluit aan het Besluit bodemkwaliteit voor het uitvoeren van partijkeuringen van grond, baggerspecie en bouwstoffen. Op grond van dit accreditatieschema kunnen de dienstverlenende bedrijven en instellingen worden geaccrediteerd die aansluitend door de Minister, zoals bedoeld in het Besluit bodemkwaliteit, als organisatie kunnen worden erkend voor de uitvoering van de monsterneming van grond, baggerspecie en bouwstoffen. De aanvraag voor de ministeriële erkenning of de herziening hiervan moet de geaccrediteerde opdrachtnemer zelf verrichten.

Deze erkenning is gekoppeld aan een vastgestelde uitvoeringsperiode. Met de vaststelling van AS SIKB 1000 door het Accreditatiecollege Bodembeheer, hebben de al erkende bedrijven een overgangperiode van een jaar, waarna zij moeten voldoen aan de vereisten van deze versie.

1.6 Leeswijzer

De eisen beschreven in dit accreditatieschema kunnen worden onderverdeeld naar eisen aan de te accrediteren organisatie (de opdrachtnemer) en eisen aan de accreditatie-instelling. In hoofdstuk 2 is opgesomd welke eisen wanneer gelden. Hoofdstuk 3 beschrijft de eisen die gesteld worden aan de opdrachtnemer. De eisen waaraan de accreditatie-instelling dient te voldoen staan beschreven in hoofdstuk 4.

1.7 Definities

Voor definities met betrekking tot kwaliteitssysteemaspecten gelden definities zoals opgenomen in NEN-EN-ISO/IEC 17000 en NEN-EN-ISO 9001.

Afwijking, kritiek	afwijking van de eisen uit dit accreditatieschema die in potentie een negatieve invloed heeft op de resultaten van de monsterneming en op de eventueel daarop volgende activiteiten. Voorbeelden van kritieke afwijkingen: <ul style="list-style-type: none">• een afwijking die een onmiddellijk kritiek effect heeft op de resultaten van de monsterneming;• een afwijking die eruit bestaat dat een of meer elementen uit dit accreditatieschema niet is of zijn gedocumenteerd, terwijl dit wel vereist is;• een afwijking die eruit bestaat dat een of meer elementen uit dit accreditatieschema niet is of zijn geïmplementeerd;• een afwijking die inhoudt dat bij meerdere elementen uit dit accreditatieschema sprake is van vergelijkbare tekortkomingen in documentatie en/of implementatie (een zogenaamde 'trend').
Afwijking, niet kritiek	Afwijking van de eisen zoals gesteld in dit accreditatieschema die op zichzelf geen invloed heeft op de resultaten van de monsterneming en op de eventueel daarop volgende activiteiten.
Audit	De toetsing van de opdrachtnemer op het voldoen aan de eisen uit dit accreditatieschema.
Externe audit	De toetsing van de organisatie op het voldoen aan de eisen uit deze regeling door een een accrediterende instelling als de Raad voor Accreditatie.
Interne audit	De eigen toetsing of de opdrachtnemer voldoet aan de eisen uit dit accreditatieschema door een hiervoor gekwalificeerde medewerker.
Baggerspecie	materiaal dat is vrijgekomen uit de bodem of oever van een oppervlaktewaterlichaam en dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter.
Bouwstof	materiaal waarin de totaalgehalten aan silicium, calcium of aluminium tezamen meer dan 10 gewichtsprocent van dat materiaal bedragen, uitgezonderd vlakglas, metallisch aluminium, grond of baggerspecie, dat is bestemd om te worden toegepast.
Vormgegeven bouwstof	bouwstof met een volume per kleinste eenheid van ten minste 50 cm ³ , die onder normale omstandigheden een duurzame vormvastheid heeft.
Functiescheiding	De opdrachtnemer van een partijkeuring Besluit bodemkwaliteit moet een ander zijn, dan degene die eigenaar is van de partij.
Grond:	vast materiaal dat bestaat uit minerale delen met een maximale korrelgrootte van 2 millimeter en organische stof in een verhouding en met een structuur zoals deze in de bodem van nature worden aangetroffen, alsmede van nature in de bodem voorkomende schelpen en grind met een korrelgrootte van 2 tot 63 millimeter, niet zijnde

Kritieke punten	baggerspecie. Punten waarvan uitvoering in afwijking van de eisen uit dit accreditatieschema in potentie een negatieve invloed heeft op de resultaten van het veldwerk en op de eventueel daarop volgende activiteiten.
Monsternemer	Functionaris, die verantwoordelijk is voor de uitvoering van de monsterneming en het toezicht op onderaannemers in geval werkzaamheden worden uitbesteed. <i>Als voldaan wordt aan de voorwaarden van dit accreditatieschema wordt de monsternemer in het kwaliteitssysteem geregistreerd als bevoegde monsternemer Besluit bodemkwaliteit, waarbij vermeld wordt voor welke protocollen deze bevoegdheid geldt</i>
Onderaannemer	Een bedrijf aan wie de opdrachtnemer (een deel van) een werk uitbesteedt.
Opdrachtgever	De natuurlijke of rechtspersoon die het werk (uitvoering van monsterneming voor partijkeuringen Besluit bodemkwaliteit) opdraagt aan de opdrachtnemer. <i>Dit kan bijvoorbeeld zijn een producent, een tussenhandel of een eigenaar/gebruiker van de grond, baggerspecie of bouwstof.</i>
Organisatie	De natuurlijke of rechtspersoon aan wie het werk is opgedragen. Een organisatie vormt een juridische, fiscale én bestuurlijke eenheid.
Proces	Samenhangend deel van werkzaamheden waarvoor een accreditatieverklaring Monsterneming voor partijkeuringen kan worden verkregen.
Product	Resultaat van activiteiten of processen.
Projectleider	Functionaris, die verantwoordelijk is voor de contractvorming, het goedkeuren van het monsternemingsplan en het verslag, de opdrachtverlening aan laboratoria en de rapportage aan de opdrachtgever. <i>Als voldaan wordt aan de voorwaarden van dit accreditatieschema wordt de projectleider in het kwaliteitssysteem geregistreerd als bevoegd projectleider Besluit bodemkwaliteit, waarbij vermeld wordt voor welke protocollen deze bevoegdheid geldt</i>
Projectlocatie	De locatie waar de monsterneming voor een bepaald project uitgevoerd wordt.
Veldinspectie	Een inspectie op een monsternemingslocatie om te beoordelen of de uitvoering van werkzaamheden door medewerkers voldoet aan de gestelde uitvoeringseisen, inclusief de vakbekwaamheid van de betreffende medewerker.
Vestigingsplaats	De stad (plaats), waar de organisatie zijn kantoren heeft.

1.8 Afkortingen

AC Bodembeheer	Accreditatiecollege Bodembeheer
AI	Accreditatie-instelling
AS	Accreditatieschema
BRL	Beoordelingsrichtlijn
CCvD Bodembeheer	Centraal College van Deskundigen Bodembeheer
NAW-gegevens	Naam, adres, postcode vestigingsadres woonplaats, postbus, postcode postadres, telefoonnummer en telefaxnummer
NEN	Nederlandse Eind Norm, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
NPR	Nederlandse praktijkrichtlijn, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
NVN	Nederlandse voornorm, uitgegeven door het Nederlands Normalisatie-instituut
SIKB	Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer
RvA	Raad voor Accreditatie

2 Eisen te stellen aan het proces

2.1 Eisen te stellen aan de opdrachtvorming met de opdrachtgever

Werkzaamheden onder accreditatie op grond van dit accreditatieschema

De opdrachtnemer moet in de aanbieding aan de opdrachtgever duidelijk maken dat de werkzaamheden onder accreditatie op grond van dit accreditatieschema worden uitgevoerd onder vermelding van het betreffende protocol. Als de opdrachtgever voorafgaand aan een aanbieding mondeling opdracht verstrekt aan de opdrachtnemer bevestigt de organisatie dit schriftelijk en vermeldt daarin dat de werkzaamheden onder accreditatie op grond van dit accreditatieschema worden uitgevoerd, onder vermelding van het betreffende protocol.

In de aanbieding van de opdrachtnemer moet duidelijk tot uiting komen van welke partijgrootte voor de bemonstering wordt uitgegaan² en - als van toepassing - het aantal partijen dat daarmee zal worden onderzocht en hoeveel grepen er per partij worden genomen. Voor een aantal typen partijkeuringen grond en baggerspecie is conform protocol 1001 een vooronderzoek voorgeschreven; dit vooronderzoek moet in de offerte worden opgenomen.

Op de aanbieding van de opdrachtnemer kan het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg Bodembeheer' worden opgenomen als is voldaan aan het 'Reglement voor gebruik van het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg Bodembeheer'', weergegeven in bijlage 1 van dit accreditatieschema. Het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg Bodembeheer' wordt ter beschikking gesteld door SIKB.

Om de opdrachtgever inzicht te verstrekken in de reikwijdte van dit accreditatieschema wordt in iedere aanbieding en/of opdrachtbevestiging de volgende zin opgenomen: *'De verklaring van accreditatie van (naam opdrachtnemer invullen) en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten, zoals vastgelegd op het overzicht van verrichtingen, betreffende de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkende instelling'*

Om de opdrachtgever duidelijk te maken dat de paragraaf 3.1.6 bedoelde functiescheiding is gewaarborgd neemt de opdrachtnemer in iedere aanbieding en/of opdrachtbevestiging een verklaring op dat de in paragraaf 3.1.6 bedoelde relatie met de opdrachtgever niet bestaat

Als in deze fase al duidelijk is dat de organisatie bij de uitvoering moet afwijken van AS SIKB 1000 vermeldt de organisatie dit in de aanbieding en in de opdrachtbevestiging, onder vermelding van de punten waarop men afwijkt.

² In de aanbieding dient vermeld te worden dat de schatting van de partijgrootte in het veld wordt geverifieerd en dat, als blijkt dat deze groter is dan het toegestane maximum (10.000 ton voor grond en baggerspecie; voor bouwstoffen geldt geen maximum), wordt overgegaan tot splitsing in deelpartijen. De toelaatbare fout in deze schatting (maximaal 25%) leidt niet op voorhand tot wijziging van deze maxima.

2.2 Eisen te stellen aan rapportage aan de opdrachtgever

De uitvoering van de werkzaamheden wordt afgesloten met een rapportage. Deze rapportage is onderdeel van een grotere rapportage / milieuhygiënische verklaring waarin een volledig overzicht van de partijkeuring wordt gepresenteerd.

Uit de rapportage van de monsterneming moet in ieder geval het volgende blijken:

- dat de werkzaamheden zijn uitgevoerd conform de eisen uit het accreditatieschema AS SIKB 1000.
- Om de opdrachtgever inzicht te verstrekken in de reikwijdte van dit accreditatieschema wordt in iedere rapportage de volgende zin opgenomen: *'De verklaring van accreditatie van (naam opdrachtnemer invullen) en het hierbij behorende keurmerk zijn uitsluitend van toepassing op de activiteiten zoals vastgelegd op het overzicht van verrichtingen betreffende de monsterneming en de overdracht van de monsters, inclusief de daarbij behorende veldwerkregistratie, aan een erkende instelling'*
- dat de opdrachtnemer heeft gewaarborgd dat de genomen monsters ter analyse zijn aangeboden aan een voor deze werkzaamheden door de Minister erkend laboratorium
- de verklaring dat de opdrachtnemer onafhankelijk is van de opdrachtgever.

Op deze rapportage wordt het keurmerk Kwaliteitswaarborg Bodembeheer opgenomen als is voldaan aan het 'Reglement voor gebruik van het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg Bodembeheer'', weergegeven in bijlage 1 van dit accreditatieschema. Het keurmerk Kwaliteitswaarborg Bodembeheer wordt ter beschikking gesteld door SIKB

De rapportage bevat ten minste de gegevens zoals deze in de onderscheidenlijke protocollen 1001, 1002 of 1003 zijn vastgesteld.

De organisatie heeft de verantwoordelijkheid om in de rapportage eenduidig aan te geven of de monsterneming onder accreditatie is uitgevoerd of dat is afgeweken van dit accreditatieschema. Hiertoe moet de organisatie een van de volgende mogelijkheden gebruiken:

1. In alle onderzoeksrapportages die aan de opdrachtgever worden geleverd wordt duidelijk vermeld dat de monsterneming op basis van dit accreditatieschema is uitgevoerd en dat de organisatie hiervoor volgens het accreditatieschema **MONSTERNEMING VOOR PARTIJKEURINGEN** is geaccrediteerd. Op de rapportage kan dan het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB' worden opgenomen, mits voldaan wordt aan het reglement voor het gebruik van dit keurmerk, opgenomen in bijlage 1.
2. Indien afgeweken wordt van dit accreditatieschema wordt duidelijk in de betreffende onderzoeksrapportage vermeld:
 - de onderdelen die niet volgens dit accreditatieschema zijn uitgevoerd;
 - de aard van de afwijkingen;
 - de motivatie voor deze afwijkingen;
 - de inschatting van de consequentie die het afwijken van de proceseisen heeft op de interpretatie van de onderzoeksgegevens in de vervolgfase van het bodem- en waterbodemonderzoek;
 - de inschatting van de risico's die dit met zich meebrengt.

In dergelijke gevallen wordt het keurmerk voor de desbetreffende partijkeuring niet gebruikt, tenzij de desbetreffende afwijking goed is gemotiveerd en gedocumenteerd (bij voorkeur in schriftelijk overleg met bevoegd gezag).

Indien op kritieke punten is afgeweken van de proceseisen is het gebruik van het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB' niet toegestaan.

Toelichting:

Op het gebruik van het accreditatiemerk van de Raad voor Accreditatie zijn andere eisen van toepassing.

2.3 Eisen te stellen aan de monsterneming – Primair proces

2.3.1 Acceptatie van de opdracht tot monsterneming

De organisatie moet zorgen voor een adequate acceptatie van opdrachten tot monsterneming voor partijkeuringen die voldoet aan de volgende eisen:

- het nagaan of de te verrichten werkzaamheden binnen het werkgebied en het technisch kunnen van de organisatie vallen;
- het nagaan of de te verrichten werkzaamheden overeenkomen met de proceseisen uit dit AS (zie ook paragraaf 2.1 Opdrachtvorming met opdrachtgever en 2.4.3 Verslaglegging);
- het nagaan of de beschrijving van de uit te voeren monsterneming in alle opzichten duidelijk is en in het bijzonder of de eisen waar aan moet worden voldaan voldoende zijn gespecificeerd;
- het nagaan of voldoende personeel met de benodigde kwalificaties en de juiste apparatuur en hulpmiddelen beschikbaar zijn; zo nodig worden maatregelen getroffen om hier alsnog in te voorzien;
- het nagaan of duidelijk is wie de beslissingen neemt/ nemen, indien de monsternemer in het veld de situatie anders aantreft dan voorzien;
- het nagaan of duidelijk de te verwachten aard en mate van verontreiniging van de te onderzoeken locatie is beschreven; zo nodig worden maatregelen getroffen volgens paragraaf 2.4.2 Eisen te stellen aan monsterneming - Veiligheid.

2.3.2 Plannen monsterneming

De organisatie moet zorgen voor een adequate veldwerkplanning, zodanig dat de monsternemer in staat wordt gesteld te voldoen aan de eisen gesteld in dit AS.

2.3.3 Werkvoorbereiding monsternemer

Voordat met de daadwerkelijke monsterneming wordt begonnen moet de monsternemer beschikken over monsternemingsplan, waarin ten minste de volgende onderwerpen zijn geadresseerd:

- Vaststelling van het beoordelingskader;
- Partijdefinitie;
- Monsternemingspatroon i.c. de te hanteren bemonsteringsmethoden en/of -methodologie en
- Greepgrootte i.c. de omvang van het veldwerk (d.w.z. een goede indicatie van het aantal te verrichten boringen);
- De stof(groepen), waarop het monster geanalyseerd moet worden, indien dit specifieke eisen stelt aan het veldwerk en/of aan de conservering of verpakking van monsters (bv. vluchtige verbindingen);
- De te verwachten aard en mate van verontreiniging van de te bemonsteren partij;
- Alle overige informatie die bepalend is voor de wijze van uitvoering van het onderzoek, zoals specifieke (veiligheids)eisen van opdrachtgevers, indien deze aanvullend of afwijkend zijn van die van de eigen organisatie;
- De locatiegegevens en contactperso(n)en(en).

2.3.4 Overdracht van monsternemingsgegevens

In het veld wordt / worden:

1. geverifieerd of het juiste monsternemingsplan is gekozen;
2. monsters genomen volgens het (zo nodig aangepaste) monsternemingsplan;
3. de relevante gegevens op het monsternemingsformulier geregistreerd.

De overdracht van de veldwerkgegevens binnen de organisatie of afdeling die de veldwerkgegevens interpreteert vindt plaats middels genoemd monsternemingsformulier. De aan deze veldwerkrapportage gestelde eisen zijn vastgelegd in de onderscheiden protocollen.

2.3.5 Overdracht van monsters

Voor de overdracht aan het laboratorium moeten de monsters voorzien zijn van een codering die eenduidig is te herleiden naar alle, voor het laboratorium, noodzakelijke gegevens. Minimaal moeten de volgende gegevens te herleiden zijn:

- naam van het bedrijf;
- datum monsterneming;
- indien wenselijk gezondheidsrisico identificatie (bijvoorbeeld waarschuwingstickers).

De organisatie moet er voor zorgen dat bij het laboratorium bekend is dat de monsters volgens de eisen uit dit accreditatieschema zijn genomen. Na overdracht van de monsters moet de organisatie beschikken over een ontvangstbewijs, waaruit blijkt dat de monsters door het laboratorium zijn geaccepteerd om volgens opdracht geanalyseerd te worden.

2.4 Eisen te stellen aan de monsterneming – Werkzaamheden op locatie

2.4.1 Monsterneming

De eisen te stellen aan de monsterneming van grond zijn benoemd in:

- protocol 1001 Partijkeuringen Grond en baggerspecie
- óf de in § 1.4 genoemde NEN-normen.

De eisen te stellen aan de monsterneming van bouwstoffen zijn benoemd in:

- protocol 1002 Partijkeuringen niet-vormgegeven bouwstoffen
- protocol 1003 Partijkeuringen vormgegeven bouwstoffen
- óf de in § 1.4 genoemde NEN-normen.

Specifieke eisen te stellen aan monsterneming van asbest in bodem resp. andere bouwstoffen dan grond zijn benoemd in de onderscheidenlijke protocollen en in:

- NEN 5707:2003 Bodem - inspectie, monsterneming en analyse van asbest in bodem en partijen grond, resp.
- NEN 5897:2005 Monsterneming en analyse van asbest in onbewerkt bouw- en sloopafval en recyclinggranulaat.

2.4.2 Eisen te stellen aan veiligheid

Voor de (persoonlijke) bescherming van de bij de uitvoering van de veldwerkzaamheden betrokken medewerkers moeten de voor het werk noodzakelijke persoonlijke beschermingsmiddelen (PBM) beschikbaar zijn en deze indien nodig worden gebruikt. Zie voor meer informatie de CROW publicatie 132 Werken in of met verontreinigde grond.

Daarnaast moet de organisatie aantoonbaar voldoen aan de door de locatiebeheerder gestelde veiligheidseisen.

Voor de aanvang moet een inventarisatie plaatsvinden van mogelijke veiligheidsrisico's, waarmee tijdens de monsterneming rekening dient te worden gehouden. Voor uitvoering van het veldwerk moeten met de uitvoering van de monsterneming belaste medewerkers –indien van toepassing- op de hoogte worden gesteld van de te verwachten veiligheids- of milieurisico's (aard en mate van verontreiniging, werken op hoogte/diepte etc.).

Specifieke meet- c.q. beschermingsmiddelen moeten beschikbaar worden gesteld wanneer daar op grond van de te verwachten situatie reden toe is.

Tijdens de uitvoering van veldwerkzaamheden moet de aanwezigheid van gevaarlijke of kwetsbare situaties onderkend worden, zoals:

- brand- en explosiegevaar;
- overkappingen;
- aanwezigheid van asbest op of in de bodem;
- aanwezigheid van gevaarlijke stoffen op of in de bodem.

In situaties waarin brand- of explosiegevaar bestaat en/of directe risico's ten aanzien van de veiligheid voor de veldwerkers of derden, moeten de werkzaamheden direct gestaakt worden.

Persoonlijke ongevallen tijdens de uitvoering van veldwerkzaamheden moeten door de organisatie geregistreerd worden (zie paragraaf 3.1.7 Klachten).

2.4.3 Registratie en verslaglegging

Van de uitvoering van de monsterneming moet, al op locatie, een volledige registratie worden gedaan van de diverse waarnemingen, handelingen en metingen³. Ten behoeve van deze registratie moet het bedrijf gebruik maken van standaard checklisten en formulieren

Ook moet op elk monster een unieke code worden gezet. Middels deze unieke monsteridentificatie moet men alle veldwerkgegevens eenduidig kunnen herleiden.

Uit registraties moet op een controleerbare en herleidbare wijze blijken welke tijd per project aan werkzaamheden is besteed. Dit kan via tijdschrijven op het veldwerkverslag of via een (geautomatiseerd) administratief systeem.

³ Het uitwerken van deze registratie door de veldwerker kan op kantoor plaatsvinden.

2.5 Kwaliteitsbewakingspunten en criteria voor beoordeling

2.5.1 Inleiding

In AS SIKB 1000 zijn ter aanvulling op het gestelde onder § 2.3. resp. § 2.4 zogenaamde kwaliteitsbewakingspunten en de daarbij gestelde criteria gedefinieerd.

Noot: (1) *geen wijzigingen t.o.v. AP04-M*
 (2) *Overigens zijn niet alle gegeven kwaliteitsbewakingspunten voor de (3) onderscheiden hoofdgroepen (t.w. grond, niet-vormgegeven resp. vormgegeven bouwstoffen) van toepassing.*

Naast de specifiek in dit document genoemde kwaliteitsbewakingspunten dient tijdens de onafhankelijke interne kwaliteitsbeoordeling ook de totale uitvoering van de monsterneming te worden beoordeeld.

2.5.2 "Bureau" activiteiten

In de navolgende tabel is weergegeven welke activiteiten in het kader van het voorbereiden van de monsterneming moeten worden uitgevoerd, alsmede op welke wijze hiermee moet worden omgegaan in het kader van de kwaliteitsbewaking tijdens de procesbeheersing en onafhankelijke interne en externe kwaliteitsbeoordeling.

Activiteit	kwaliteitsbewakingspunten			
	procesbeheersing		onafhankelijke interne en externe kwaliteitsbeoordeling	
	handeling	criterium ¹⁾	handeling	criterium ¹⁾
partijdefinitie	op controleerbare / herleidbare wijze vast		er is op controleerbare / herleidbare wijze	
schatten D95			vastgelegd op welke wijze invulling is gegeven aan het monsternemingsplan en deze invulling is juist	
schatten <i>p</i>	leggen van voor situatie relevante karakteristieken	berekening weergeven		berekening moet kloppen
berekening minimale greepgrootte		berekening weergeven		berekening moet kloppen
berekening minimale monster- grootte				
vaststellen aantal grepen		berekening weergeven		berekening moet kloppen
vaststellen aantal monsters		berekening weergeven		berekening moet kloppen
bepalen effectieve greepgroot te				
bepalen effectieve monstergrootte				
overige aspecten monsternemingsplan				

1) Voor de kwaliteitsbewakingspunten in het kader van de procesbeheersing en onafhankelijke interne en externe kwaliteitsbeoordeling geldt bij alle activiteiten dat de wijze van vastlegging dient te worden gecontroleerd, zowel op juistheid en controleerbaarheid als, daar waar er sprake is van bijvoorbeeld berekeningen, op herleidbaarheid. In de tabel zijn daarnaast waar dat mogelijk is specifiek voor de betreffende activiteit criteria opgenomen waaraan moet worden voldaan.

2.5.3 "Veld" activiteiten

In de navolgende tabel is weergegeven welke activiteiten in het kader van het uitvoeren van de monsterneming moeten worden uitgevoerd, alsmede op welke wijze hiermee moet worden omgegaan in het kader van de kwaliteitsbewaking tijdens de procesbeheersing en onafhankelijke interne en externe kwaliteitsbeoordeling.

Activiteit	kwaliteitsbewakingspunten			
	procesbeheersing		onafhankelijke interne en externe kwaliteitsbeoordeling	
	handeling	criterium ¹	handeling	criterium ¹
opstellen monsternemingsformulier				
bepaling monsternemingslocaties of -tijden	op controleerbare wijze vastleggen			
bepalen D95	zeving ²		zeving ²	D95 ± 20%
controle grootte apparatuur	berekening		controle berekening	berekening moet kloppen
monsterneming				
gewichten individuele grepen ³	weging alle grepen	massa ± 25%	controle gewichten	massa ± 25%
gewichten individuele monsters ³	weging alle monsters	massa ± 25%	controle gewichten	massa ± 25%
schoonmaken apparatuur	apparatuur tussen grepen schoon	geen zichtbaar materiaal	controle schoonmaken	geen zichtbaar materiaal
controle op optreden materiaalverliezen ³	schatting verlies	< 5% totale greepmassa	schatting verlies	< 5% totale greepmassa
verpakking en opslag				
juiste verpakkingsmateriaal	in overeen stemming met de eisen in NVN	zie eisen in NVN 7311	in overeenstemming met de eisen in NVN	zie eisen in NVN 7311
voorkómen van contaminatie	controle op schoon verpakkingsmateriaal, goede sluiting, e.d.	geen zichtbare verontreinigingen, e.d. zie eisen in NVN 7311	controle op schoon verpakkingsmateriaal, goede sluiting, e.d.	geen zichtbare verontreinigingen, e.d. zie eisen in NVN 7311
identificatie	direct na monsterneming, eenduidig labelen	zie eisen in NVN 7311 en NEN 5861	controleren labeling op basis van geldende eisen	zie eisen in NVN 7311 en NEN 5861
opslagcondities	in overeenstemming met eisen in NVN7311	zie eisen in NVN 7311	in overeenstemming met de eisen in NVN 7311	zie eisen in NVN 7311

- 1) Voor de kwaliteitsbewakingspunten in het kader van de procesbeheersing en onafhankelijke interne en externe kwaliteitsbeoordeling geldt bij alle activiteiten dat de wijze van vastlegging dient te worden gecontroleerd, zowel op juistheid en controleerbaarheid als, daar waar er sprake is van bijvoorbeeld berekeningen, op herleidbaarheid. In de tabel zijn daarnaast waar dat mogelijk is specifiek voor de betreffende activiteit criteria opgenomen waaraan moet worden voldaan.
- 2) Deze bepaling wordt alleen in het kader van de procesbeheersing en onafhankelijke interne kwaliteitsbeoordeling uitgevoerd. In het kader van de onafhankelijke externe kwaliteitsbeoordeling beperkt de controle zich op de wijze van vastlegging van de uitgevoerde bepaling in het kader van zowel de procesbeheersing als de onafhankelijke interne kwaliteitsbeoordeling.
- 3) Voor het definiëren van een vaste greepgrootte wordt ervan uitgegaan dat wordt gewerkt met een bak(je) met een vast volume dat zodanig van grootte is dat voor de betreffende bouwstof wordt voldaan aan de gestelde eis ten aanzien van de effectieve greepgrootte (in kg). Indien de greepgrootte op deze wijze is gegarandeerd is het in het kader van de normale uitvoering niet noodzakelijk de greepgrootte door middel van wegen te controleren. Deze controle vindt wel plaats in het kader van de onafhankelijke interne en externe kwaliteitsbeoordeling. Wordt geen vast gedefinieerd volume van de greep aangehouden dan dient de grootte van de individuele grepen wel te worden gecontroleerd door elke greep te wegen.
 Ook het wegen van de monsters is bij de normale kwaliteitsbewakingspunten in het kader van de procesbeheersing niet noodzakelijk. Daarmee vervalt de mogelijkheid om op getalsmatige basis het aantal genomen grepen te controleren. De monsternemer dient hier dan ook specifiek aandacht aan te besteden.

3 Eisen te stellen aan het kwaliteitssysteem

3.1 Kwaliteitssysteem

3.1.1 NEN-EN-ISO/IEC 17020 en NEN-EN-ISO/IEC 17025

De organisatie kan alleen geaccrediteerd worden voor dit accreditatieschema als het tevens beschikt over een geldige accreditatie volgens NEN-EN-ISO/IEC 17020 of NEN-EN-ISO/IEC 17025.⁴

Zoals hiervoor al is aangegeven zijn in alle situaties NEN-EN-ISO/IEC 17020, NEN-EN-ISO/IEC 17025 alsmede de RvA-reglementen, RvA-toelichtingen, etc. leidend

Deze accreditatie dient te zijn verstrekt door de Raad voor Accreditatie, of door een organisatie waarmee de Raad voor Accreditatie een Multi Lateral Agreement MLA (EA/IAF) heeft gesloten. De organisatie moet tevens beschikken over een ondertekende overeenkomst met de SIKB, waarin in elk geval afspraken zijn vastgelegd over de afdracht voor het onderhoud van dit accreditatieschema

De opdrachtnemer kan aantoonbaar maken dat het kwaliteitssysteem functioneert en voldoet aan de NEN-EN-ISO/IEC 17020 of NEN-EN-ISO/IEC 17025 door het overleggen van een geldig kwaliteitssysteemcertificaat met een relevante scope gebaseerd op de desbetreffende NEN-EN-ISO norm.

3.1.2 Gedocumenteerd kwaliteitssysteem

Hiervoor gelden de eisen uit ISO/IEC 17025, paragraaf 4.2 en 4.3, of de eisen uit ISO/IEC 17020, hoofdstuk 7. De organisatie moet alle eisen uit dit accreditatieschema aantoonbaar hebben geborgd binnen het gedocumenteerde kwaliteitssysteem. Daar waar in dit AS inhoudelijke eisen zijn opgenomen moeten deze ook ongewijzigd worden toegepast.

3.1.3 Interne audit en veldinspectie

Hiervoor gelden de eisen uit ISO/IEC 17025, paragraaf 4.14 of de eisen uit ISO/IEC 17020, paragraaf 7.7 en 7.8.

Om de juistheid en doeltreffendheid van het kwaliteitssysteem te waarborgen en zo nodig te verbeteren, moet de organisatie interne audits en veldinspecties uitvoeren. De organisatie moet zowel de interne audits als de veldinspecties, inclusief corrigerende en preventieve maatregelen en de follow-up hierop, in het kwaliteitssysteem vastleggen.

3.1.4 Verantwoordelijkheden

De auditoren moeten onafhankelijk zijn van het te auditen project en moeten aantoonbaar aan de volgende minimale basiseisen voldoen:

- eisen conform het kwaliteitssysteem (zie § 3.1.1);
- kennis van (uitvoering van) auditing;
- kennis van de protocollen, NEN-normen en relevante accreditatieschema's;
- kennis van veldwerk.

Veldinspecties kunnen door de leidinggevenden, als eerst verantwoordelijken voor veldwerk, veiligheid en gezondheid, worden uitgevoerd, als ook door een daartoe

⁴ vigerende versie

aangewezen veldwerker/ medewerker van de organisatie. Een medewerker kan geen veldwerkinspectie uitvoeren op zijn eigen werk, maar wel op dat van een collega, ook al is die werkzaam op hetzelfde project /veldlocatie.

3.1.5 Uitvoering

Programma

Ten einde dit afdoende te borgen wordt hiervoor door de opdrachtnemer ieder jaar een aparte auditplanning opgesteld en bijgehouden op uitvoering. De rapportage die de opdrachtnemer hiervoor hanteert moet inhoudelijk aansluiten op de aspecten die staan vermeld in het modelrapport dat is opgenomen in bijlage 2 van het voorliggend accreditatieschema. De werkwijze en procedures die de opdrachtnemer heeft vastgelegd in relatie tot de eisen die aan zijn kwaliteitssysteem zijn gesteld zijn ook voor dit auditproces van toepassing.

Jaarlijks wordt door de opdrachtnemer ook een interne audit op kantoor van iedere vestiging uitgevoerd op de andere vereisten uit dit accreditatieschema. Hierbij wordt het gehele monsternemingstraject, waaronder ook het opstellen van het monsternemingsplan, geaudit. De rapportage die de opdrachtnemer hiervoor hanteert, moet inhoudelijk aansluiten op de aspecten die staan vermeld in het modelrapport dat is opgenomen in bijlage 2 van dit accreditatieschema.

Interne audit

Interne audits kunnen onderverdeeld worden in een audit van het primaire proces en de daaraan gekoppelde secundaire processen, zoals inkoop en beheer van apparatuur en materiaal, en een audit van het kwaliteitssysteem en zijn instrumenten.

Tijdens een interne audit van het primaire proces wordt aandacht geschonken aan onder andere:

- het proces van opdrachtacceptatie tot rapportage aan de opdrachtgever;
- de resultaten van veldinspecties;
- onderhoud en beheer van apparatuur (logboeken) en materiaal;
- opslag en afvoer van monsters;
- voor- en nabespreking van de monsterneming;
- planning, zwaarte van het werk, etc.

Tijdens een interne audit op het kwaliteitssysteem worden onder andere de volgende onderwerpen aan de orde gesteld:

- frequentie van uitgevoerde interne audits, wie de interne audits heeft uitgevoerd en of de auditor het opleidingsprogramma heeft doorlopen;
- afhandeling van klachten, verbetervoorstellen en corrigerende maatregelen;
- of de verbetervoorstellen en corrigerende maatregelen minimaal tot een gelijk kwaliteitsniveau hebben geleid of het kwaliteitsniveau hebben verbeterd;
- of het uitvoeren en rapporteren van interne kwaliteitscontrole van monsternemingsplannen en andere kwaliteitsbewakende elementen plaatsvindt.

Veldinspecties

Tijdens de inspectie van de verrichtingen moet worden nagegaan of de te auditen perso(o)n(en) de verrichtingen conform protocol/NEN-norm(en) uitvoert. Tijdens de veldinspectie wordt geïnspecteerd of de vigerende versie van het protocol, NEN-norm of werkvoorschrift aanwezig is (in te zien is), en juist wordt uitgevoerd. Tevens wordt aandacht geschonken aan de faciliteiten en apparatuur van de monsternemers. Deze veldinspectie vindt plaats aan de hand van de protocollen of NEN-normen, het kwaliteitssysteem en de ervaring en vakdeskundigheid van de persoon die de veldinspectie uitvoert. Naast de te hanteren protocollen of NEN-normen zijn enkele algemene aandachtspunten:

- aanwezigheid en gebruik van beschikbaar gestelde veiligheidsmiddelen;
- of wordt gewerkt van schoon naar vies en of het materiaal regelmatig wordt schoongemaakt;
- of apparatuur in correcte staat is in relatie tot het gebruik;
- aanpak van opdracht door de medewerker (vakbekwaamheid), relatie met opdrachtgever en onderzoeksgebied, achterlaten onderzoekslocatie;
- of de (interne) veldwerkopdracht is verleend conform het kwaliteitssysteem, of de veldwerker op de hoogte is van de relevante zaken met betrekking tot het veldwerk van het project (resultaten voorgaande onderzoeken);
- inregelen en logboeken van materiaal en apparatuur;
- of rekening gehouden is met specifieke veiligheidsaspecten en of deze, indien noodzakelijk, direct beschikbaar zijn.
- gedrag op locatie (onpartijdigheid, achterlaten onderzoekslocatie);
- of de veldwerker voldoende tijd heeft om alle werkzaamheden correct uit te voeren.

De minimale frequentie voor deze veldinspecties voor iedere monsternemer afzonderlijk bedraagt ten minste 1* per kalenderjaar. Bij deze inspecties dient er zorg voor gedragen te worden dat jaarlijks ook elk afzonderlijk protocol beoordeeld wordt. In een vierjaar-cycclus dient elke monsternemer op de uitvoering van elk protocol beoordeeld te zijn. Bevindingen tijdens de audits kunnen reden zijn de frequentie te verhogen.

Toelichting:

ingeval een geaccrediteerde organisatie bijvoorbeeld drie monsternemers in dienst heeft, dan zou gedurende 1 kalenderjaar bijvoorbeeld elke monsternemer bij een verschillend protocol kunnen worden beoordeeld.

Corrigerende en preventieve maatregelen

In geval er afwijkingen worden geconstateerd moet de opdrachtnemer deze afdoende corrigeren en waar nodig preventieve maatregelen nemen conform de procedures die hiervoor vereist zijn op basis van het kwaliteitssysteem van zijn onderneming

Vastleggen van gegevens

De interne audit, de veldinspectie, de geconstateerde afwijkingen en de verbeteracties (actie, verantwoordelijke, afhandelingstermijn) worden gedocumenteerd.

Tijdens het verrichten van een interne audit of veldinspectie kan gebruik worden gemaakt van een checklist met aandachtspunten.

Een samenvatting van de audits en veldinspecties met een trendanalyse wordt gebruikt als input voor de directiebeoordeling.

3.2 Directiebeoordeling

De directie⁵ moet het kwaliteitssysteem behorende bij dit accreditatieschema ten minste een maal per jaar aantoonbaar bespreken. Naast de gebruikelijke input moet informatie worden opgenomen over resultaten van veldinspecties en controles.

⁵ In het kader van dit accreditatieschema mag onder directie verstaan worden de eerst hogere manager boven alle monsternamen-afdelingen van de organisatie.

3.3 Organisatie en vakbekwaamheid

3.3.1 Kwalificatie van de organisatie

Ten behoeve van het verkrijgen van de accreditatie voor het onderdeel monsterneming van het accreditatieschema AS SIKB 1000 zal een instelling moeten kunnen aantonen dat de werkzaamheden kunnen worden uitgevoerd zoals vermeld in dit deel van het accreditatieschema. Hiertoe dient de instelling de monsterneming uit te voeren per:

- te accrediteren pakket, overeenkomstig de protocollen 1001, 1002 resp. 1003 dan wel de desbetreffende NEN-normen (zie § 1.4).

Iedere monsternemer dient ten minste 2 partijkeuringen per pakket te verrichten met een minimum van 10 partijkeuringen per te accrediteren organisatie.

3.3.2 Kwalificatie van personeel

Het personeel van de organisatie moet beschikken over de opleidingen, technische kennis, vaardigheden en ervaring die nodig zijn voor het naar behoren uitvoeren van de werkzaamheden. In het hiernavolgende worden de opleidings- en ervaringseisen weergegeven voor monsterneming in het kader van het Besluit Bodemkwaliteit.

De monsternemers moeten aantoonbaar praktische kennis en ervaring met de uitvoering van de monsterneming hebben.

De volgende kennis-aspecten zijn in dit verband in het bijzonder van belang:

- kennis van de materialen waarvoor de monsternemer is geregistreerd (grond/baggerspecie, bouwstoffen, vormgegeven bouwstoffen en/of korrelvormige afvalstoffen);
- kennis van het eigen kwaliteitssysteem;
- kennis van dit accreditatieschema inclusief de protocollen of de NEN-normen zoals genoemd in § 1.4, waarvoor de monsternemer wordt geregistreerd en andere richtlijnen, zoals omschreven in hoofdstuk 2; per monsternemer wordt vastgelegd welke handelingen deze binnen het kader van dit accreditatieschema mag uitvoeren.

Initiële vakbekwaamheid

De volgende basiseisen gelden ten aanzien van de initiële vakbekwaamheid:

- een MBO-opleiding voor civiele-, milieu- of cultuurtechniek of een direct hieraan gelijkwaardige opleiding, gekoppeld aan minimaal 1 jaar (200 werkdagen) ervaring met als hoofdtaak monsternemer op basis van de in hoofdstuk 2, in BRL SIKB 2000 en/of NEN-EN 932-1 genoemde werkvelden. Uitsluitend indien een intern kwaliteitsonderzoek met positief resultaat is afgerond en daarmee aantoonbaar is vastgesteld dat al sneller een minimum kennis- en ervaringsniveau is opgedaan, mag van deze eis worden afgeweken;
- ingeval voornoemd opleidingsniveau niet is behaald, geldt minimaal 2 jaar praktijk-ervaring met als hoofdtaak monsternemer op basis van de hierboven genoemde werkvelden.

In geval van asbesthoudende grond gelden aanvullende kwalificatie-eisen:

- Kennis van de specifieke veiligheidsmaatregelen⁶ met betrekking tot het bewerken van- en handelingen met- asbesthoudende grond en baggerspecie (zie ook CROW 132 "Werken in of met verontreinigde grond en verontreinigd (grond)water");
- Opleiding gericht op een veilige uitvoering van het bewerken van asbesthoudende grond en baggerspecie c.q. cursus asbestherkenning⁷).

⁶ persoonlijke beschermingsmiddelen, decontaminatieprocedure, blootstellingsregistratie

⁷ minimaal de volgende componenten: *materiaalherkenning, terreininspectie en monsterneming in praktijk*

Voor elke vestiging die op de verklaring wordt vermeld moet de opdrachtnemer met één of meer arbeidsovereenkomsten aantonen geregistreeerde monsternemer(s) in dienst te hebben, die tenminste voldoen aan de hierboven vermelde basiseisen.
Om de werkzaamheden te mogen uitvoeren dient de monsternemer erkend te zijn door VROM.

Ten behoeve van het initiële accreditatie-onderzoek, zoals omschreven in hoofdstuk 4 moet iedere monsternemer per protocol aantoonbaar maken dat is deelgenomen aan minimaal 4 partijkeuringen, die onder toezicht van een geregistreeerde monsternemer zijn uitgevoerd bij de te accrediteren instelling.

Toelichting:

eis geldt per geaccrediteerde instelling en niet cumulatief indien bij meerdere organisaties is erkend

Deze ervaring kan bij andere (op grond van AS SIKB 1000) geaccrediteerde organisaties zijn opgedaan. Deelname aan minimaal drie partijkeuringen moet aantoonbaar zijn aan de hand van rapportages; één partijkeuring wordt uitgevoerd tijdens de initiële audit.

Onderhouden van vakbekwaamheid

Na registratie wordt er ten behoeve van de opvolgingsaudits zoals omschreven in hoofdstuk 4 per monsternemer een overzichtslijst bijgehouden, waarop wordt aangetekend, welke partijkeuringen door de monsternemer zijn uitgevoerd met vermelding van het betreffende protocol, locatie, datum en projectnummer. Monsternemers moeten individueel aantoonbaar, vanaf het moment van positieve beoordeling in het kader van accreditatieonderzoek, minimaal 10 monsternemingen per jaar op grond van de in hoofdstuk 2 vermelde protocollen hebben uitgevoerd. In dit verband is het niet toegestaan om, ten behoeve van het verkrijgen van de accreditatie, één partij meer dan één maal te bemonsteren.

Als een monsternemer erkend is voor meerdere bij dit accreditatieschema behorende protocollen, moet elk protocol minimaal één keer per 2 jaar zijn toegepast. Als de monsternemer dit aantal niet haalt moet de opdrachtnemer deze opnieuw aanmelden bij de accreditatie-instelling voor een initiële beoordeling monsternemer zoals omschreven is in par. 4.3.1 van dit accreditatieschema. Als dit leidt tot intrekking of wijziging van de accreditatie, moet een geheel of gedeeltelijk initieel accreditatieonderzoek plaatsvinden.

Overeenkomstig de basiseisen aan de monsternemer, voortvloeiend uit de vergelijkbare kwaliteitseisen uit AP04-M, worden eveneens eisen aan de **projectleider** gesteld:

- kennis van het eigen kwaliteitssysteem;
- kennis van dit accreditatieschema inclusief de desbetreffende NEN-normen en protocollen, waarvoor de opdrachtnemer wordt geregistreerd en andere richtlijnen, zoals omschreven in hoofdstuk 2;
- kennis van de hoofdlijnen van het Besluit bodemkwaliteit;
- kennis van AS SIKB 1000 met betrekking tot ten minste de monstervoorbehandeling en analyse, kennis van het NVN 7311 inzake conserveringsmethoden en conserveringstermijnen voor milieumonsters;
(voor de projectleider van belang omdat dit van invloed is op de te nemen monsters en dus een rol speelt bij het opstellen van het monsternemingsplan);
- kennis van relevante NEN-normen (7300-serie)

De volgende basiseisen worden gesteld ten aanzien van kennis en ervaring:

- een HBO-opleiding voor civiele-, milieu- of cultuurtechniek of een direct gelijkwaardige opleiding aangevuld met minimaal 2 jaar ervaring met als hoofdtaak projectleider op basis van de in hoofdstuk 2 en in BRL SIKB 2000 of BRL SIKB 6000 genoemde werkvelden, waarbij jaarlijks minimaal 10 projecten in het kader van BRL SIKB 1000 worden uitgevoerd;
- Deze eis kan ook worden ingevuld door een aantoonbaar vergelijkbaar kennis- en ervaringsniveau aangevuld met minimaal 3 jaar ervaring met als hoofdtaak projectleider op basis van de in hoofdstuk 2 en in BRL SIKB 2000 of BRL SIKB 6000 genoemde werkvelden. Deze ervaring hoeft niet alleen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit te zijn opgedaan. Wenselijk is praktische kennis en ervaring met het opstellen van een onderzoeksopzet met monsternemingsstrategie.

Projectleiders, die aan bovenstaande eisen voldoen en verantwoordelijk zijn voor de aanbidding, de uitvoering en rapportages in het kader van het Besluit bodemkwaliteit, worden in het kwaliteitssysteem geregistreerd.

Voor elke vestiging, die op de accreditatie wordt vermeld, moet de opdrachtnemer met één of meer arbeidsovereenkomsten aantonen geregistreerde projectleider(s) in dienst te hebben.

Voor het onderzoek van asbest in partijen gelden aanvullende kwalificatie-eisen voor de projectleider:

- Op de hoogte zijn van de betreffende wet- en regelgeving, normen, protocollen en veiligheidsvoorschriften in relatie tot asbesthoudende grond en bouwstoffen.
- Volgens registratie in het kwaliteitssysteem gekwalificeerd voor het leiden van partijkeuringen van asbesthoudende grond en bouwstoffen inclusief de daarbij horende ervaringseisen, of aantoonbaar onder leiding ervaring opgedaan als projectleider bij de uitvoering van partijkeuringen van asbesthoudende grond en bouwstoffen.

3.3.3 Opleiding

De opdrachtnemer moet een opleidingssysteem opzetten waaruit blijkt op welke wijze er in wordt voorzien dat de in paragraaf 3.1.2 genoemde functionarissen voldoen aan de in het accreditatieschema gestelde opleidingseisen. De toetsing of (nieuw opgeleide) functionarissen voldoen aan de eisen van dit accreditatieschema vindt plaats tijdens de initiële- en opvolgingsaudits (zie 4.3.1 en 4.3.2).

In het opleidingssysteem moet tot uiting komen dat deze bevoegdheid alleen behouden kan worden als een vastgesteld en aantoonbaar minimum aan monsternemings- of projectleidings- activiteiten conform dit AS is uitgevoerd.

Het opleidingssysteem moet borgen dat bevoegde monsternemers en projectleiders worden bijgeschoold als dit accreditatieschema inhoudelijk wordt gewijzigd. Een interne opleiding kan te zijner tijd ook worden vervangen door een nog op te zetten externe opleiding, die in dit kader algemeen is geaccepteerd.

3.3.4 Inhuren personeel

Personeel dat door de opdrachtnemer wordt ingehuurd op uitzendbasis / detacheringbasis of andere wijze moet volledig voldoen aan de in dit accreditatieschema gestelde eisen en moet als zodanig als eigen personeel worden beschouwd en te zijn beoordeeld en geregistreerd als bevoegde monsternemer dan wel projectleider Besluit bodemkwaliteit. Alsdan is –indien nodig– ook een adequate supervisie (overeenkomstig criterium 5.2.3. van ISO/IEC 17025) op de uitvoering van de werkzaamheden voorgeschreven.

Een uitzend- of detacheringovereenkomst wordt in het licht van het voorliggend AS derhalve gelijk gesteld aan een arbeidsovereenkomst als bedoeld in 3.3.2.

Opmerking:

Dit betekent dat achtereenvolgens nodig zijn:

- *vakbekwaamheid ikv initiele audit: 4 partijkeuringen per protocol*
- *onderhouden vakbekwaamheid: 10 partijkeuringen*

Het staat de opdrachtnemer niet vrij om personeel in te huren en werkzaamheden conform dit accreditatieschema te laten verrichten als de eisen van onafhankelijkheid zoals omschreven in paragraaf 3.3.6 van dit AS in het geding komen.

Een *ingehuurd zelfstandige zonder personeel* (zzp-er) werkt altijd binnen het kwaliteitssysteem van de organisatie waardoor hij wordt ingehuurd.

Opmerking:

Als een zzp'er zelfstandig gecertificeerd/geaccrediteerd en erkend is, is sprake van uitbesteding aan een ander gecertificeerd/geaccrediteerd bureau (zie verder par. 3.3.5).

Dit betekent dat elk bedrijf waarvoor hij werkt als monsternemer, verantwoordelijk is voor de 'eigen' registratie, indien aantoonbaar wordt voldaan aan de eisen voor kennis en ervaring uit § 3.3.2 Auditrapporten van dergelijke ingehuurde zzp-ers zijn eigendom van de desbetreffende organisatie en behoeven niet te worden overgedragen aan een andere, erkende organisatie.

3.3.5 Uitbesteden van werkzaamheden

Een opdrachtnemer mag een opdracht doorspelen naar een andere organisatie, maar alleen als die andere organisatie geaccrediteerd en erkend is op grond van dit accreditatieschema.

Opmerking: uitbesteding van werkzaamheden aan een op grond van BRL SIKB 1000 gecertificeerd en erkend bedrijf is in beginsel alleen toegestaan bij onverwachte omstandigheden ('ontsnappingsclausule'). In dat geval zal expliciet op de rapportage moeten worden gemeld dat de werkzaamheden niet onder accreditatie zijn uitgevoerd.

Een volledige uitbesteding van alle monsternemingswerkzaamheden is niet toegestaan; voor behoud van de accreditatie moet een bedrijf per vestiging, die de accreditatie voert, de medewerkers, die voldoen aan de opleidings- en ervaringseisen beschreven in par. 3.3.3 in dienst hebben.

Toelichting:

Een (ingehuurd) zelfstandige zonder personeel werkt altijd binnen het kwaliteitssysteem van een (ander) bureau. Dit betekent:

- *dat hij moet aantonen dat hij tien keuringen voor dat bureau heeft uitgevoerd;*
- *dat elk bedrijf waarvoor hij werkt verantwoordelijk is voor de registratie;*
- *dat auditrapporten opgemaakt bij een bedrijf niet opeisbaar zijn door een ander bedrijf.*

Als de werkzaamheden worden uitbesteed aan een onderaannemer die beschikt over een verklaring van accreditatie op grond van dit accreditatieschema kan de controle door de opdrachtnemer volstaan met de verificatie van de accreditatie en erkenning.

De opdrachtnemer mag deelwerkzaamheden, zoals de uitvoering van betonboringen en mechanische boringen⁸, uitbesteden aan onderaannemers, die niet conform dit accreditatieschema zijn geaccrediteerd. De monsterneming zelf moet door of onder direct toezicht van de gekwalificeerde monsternemer van de geaccrediteerde opdrachtnemer of van een geaccrediteerde onderaannemer worden verricht. Onder direct toezicht wordt verstaan dat de aanwezigheid van een gekwalificeerde monsternemer op het werk vereist is.

⁸ voor mechanisch boren is protocol 2006 beschikbaar

De door de onderaannemer verrichte werkzaamheden moeten worden uitgevoerd in overeenstemming met de eisen zoals beschreven in dit accreditatieschema en de bij AS 1000 behorende protocollen en NEN-normen dan wel in BRL SIKB 1000. De geaccrediteerde opdrachtnemer is verantwoordelijk voor het toezicht dat deze werkzaamheden conform de eisen worden uitgevoerd en de kwaliteit van de uitvoering aantoonbaar is geborgd.

De accreditatie-instelling kan bij het accreditatieonderzoek zoals omschreven is in dit accreditatieschema eveneens de onderaannemer betrekken. De opdrachtnemer moet zijn onderaannemer verplichten hier volledige medewerking aan te verlenen.

3.3.6 Partijdigheid

Functiescheiding heeft tot doel belangenverstremgeling te voorkomen. Uitvoerders van partijkeuringen grond, baggerspecie en bouwstoffen (in dit AS de opdrachtnemer genoemd) moeten onafhankelijk zijn van hun opdrachtgevers. Functiescheiding is een formele eis vanuit het Besluit bodemkwaliteit (hoofdstuk 2 *Kwaliteit van de uitvoering van een werkzaamheid*) en kan in dit geval worden uitgelegd als "men keurt geen eigen grond (respectievelijk baggerspecie of bouwstoffen)".

De eis van functiescheiding wordt gewaarborgd doordat:

- de opdrachtnemer bij iedere verkregen opdracht toetst op functiescheiding;
- deze toetsing is opgenomen in het kwaliteitssysteem van de opdrachtnemer;
- in elk onder deze verklaring van accreditatie vervaardigd rapport een verklaring is opgenomen dat de opdrachtnemer onafhankelijk is van de opdrachtgever.

De eisen voor de scheiding van de uitoefening van de voornoemde kritische werkzaamheden zijn opgenomen in bijlage 7. Het betreft de scheiding van de werkzaamheden van een medewerker van de geaccrediteerde organisatie (intermediair) ten opzichte van de werkzaamheden die horen bij de rol van opdrachtgever/eigenaar, zijnde degene die een persoonlijk of zakelijk recht heeft op de bodem, grond, bagger of bouwstof (persoonlijk of zakelijk recht conform het bepaalde in het BW). Onder de rol van opdrachtgever valt daarmee ook de uitvoerder die een prestatiecontract heeft gesloten met de opdrachtgever/eigenaar.

3.3.7 Klachten

In geval van klachten van opdrachtgevers en derden worden deze, conform de klachtenprocedure van de opdrachtnemer dan wel na overleg met de klager, adequaat en binnen redelijke termijnen afgehandeld en gecorrigeerd.

Opmerking: normaliter wordt hiervoor een reguliere termijn van 2-6 maanden gehanteerd. In de praktijk kunnen zich situaties voor doen die een veel snellere of onmiddellijke afhandeling vragen.

3.3.8 Archivering

Alle gegevens en registraties die betrekking hebben op de eisen zoals gesteld in het voorliggend accreditatieschema worden bij de opdrachtnemer minimaal 5 jaar op overzichtelijke wijze gearchiveerd.

3.4 Accreditatie en informatie aan de accreditatie-instelling

De behandeling van een aanvraag voor een accreditatie vindt plaats op basis van de op het moment van indienen van kracht zijnde versie van dit accreditatieschema.

Niet- aangekondigde opvolgingsbezoeken

Om de accreditatie-instelling in de gelegenheid te stellen het accreditatieonderzoek uit te voeren moet de opdrachtnemer hiervoor voldoende informatie verschaffen. Ten behoeve van de onaangekondigde audits stelt de opdrachtnemer de planning voor de uitvoering van de projecten ter beschikking op aanvraag van de accreditatie-instelling (waarbij de accreditatie-instelling zelf aangeeft in hoeverre ze zaken wil weten als aard van werkzaamheden, tijdsperiode, plaats en medewerkers).

Toelichting:

Hoewel onaangekondigde bezoeken met de huidige RvA-werkwijzen niet gangbaar zijn, worden deze in lijn met AS SIKB 2000, ook in AS SIKB 1000 gehanteerd

Als naar het oordeel van de accreditatie-instelling relatief weinig werkzaamheden plaatsvinden, kan de accreditatie-instelling aan de opdrachtnemer verzoeken om meldingen van alle projecten te verzorgen, die moeten voldoen aan de volgende voorwaarden:

- Elk werk moet minimaal vijf werkdagen voor uitvoering bekend zijn bij de accreditatie-instelling;
- Alle wijzigingen in de plannings moeten per omgaande aan de accreditatie-instelling worden gemeld.

Verlenen van medewerking door de organisatie aan de accreditatie-instelling

De organisatie moet, binnen redelijke grenzen, zodanig medewerking verlenen dat de accreditatie-instelling in staat is te controleren of de prestaties van de organisatie in overeenstemming zijn met dit accreditatieschema.

Als door de opdrachtgever voor de monsterneming aan de te accrediteren/geaccrediteerde organisatie voorwaarden worden gesteld om het terrein te mogen betreden, moet de opdrachtnemer deze kenbaar maken bij de accreditatie-instelling en ervoor zorgdragen dat deze geen belemmering vormen voor de medewerkers van de accreditatie-instelling om hun werkzaamheden uit te kunnen voeren.

De te accrediteren/geaccrediteerde organisatie moet de auditor van de accreditatie-instelling als nodig voorzien van eventuele bijzondere, noodzakelijke beschermingsmiddelen als de lokale omstandigheden dit vereisen. Deze beschermingsmiddelen worden zo nodig op de vestigingsplaats aan de accreditatie-instelling ter beschikking gesteld⁹. Dit betreft ook de niet- aangekondigde controlebezoeken.

Toelichting:

De auditor wordt zelf geacht geschikt schoeisel, helm en veiligheidsvest te verzorgen.

Ervaringshistorie, persoonsregistratie en mutaties in de organisatie van de organisatie

De organisatie legt de concrete werkervaring van elke monsternemer vast en houdt een overzicht bij van geregistreerde monsternemers.

Mutaties in zowel in de reikwijdte van activiteiten betrekking hebbend op dit accreditatieschema met onderliggende protocollen of NEN-normen als in het bestand van monsternemers moeten voor accreditatie bij de accreditatie-instelling worden aangemeld.

⁹ *Het is niet nodig om altijd een reserve set beschermingsmiddelen voor de accreditatie-instelling voor de niet aangekondigde controlebezoeken beschikbaar te hebben. Er wordt vanuit gegaan dat een auditor zelf voor veiligheidsschoenen en eventueel veiligheidshelm zorgdraagt.*

3.5 Ministeriële erkenning

Een accreditatie op grond van dit accreditatieschema is één van de voorwaarden waaraan de organisatie moet voldoen om in aanmerking te komen voor een ministeriële erkenning voor monsterneming in het kader van het Besluit en de Regeling bodemkwaliteit.

Na ontvangst van de accreditatieverklaring kan de organisatie deze erkenning dan ook aanvragen bij SenterNovem/Bodem+ in Den Haag. Informatie over de erkenning en de wijze van aanvragen is te vinden op de website van SenterNovem/Bodem+, www.senternovem.nl/bodemplus.

Na toetsing van de aanvraag maakt SenterNovem/Bodem+ bekend of de organisatie zoals vermeld op de accreditatie-verklaring, gekoppeld aan de vermelde vestigingsadressen, al dan niet voorlopig, is erkend voor de activiteit veldwerk bij milieuhygiënisch bodem- en waterbodemonderzoek. Deze bekendmaking bestaat uit:

- publicatie van de ter zake doende ministeriële beschikking;
- publicatie van de aangewezen organisaties op de website van SenterNovem/Bodem+;
- bekend stellen aan de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer van de namen en adressen van de aangewezen organisaties.

De Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer stelt binnen vijf werkdagen na ontvangst, vanuit SenterNovem/Bodem+, van de namen en adressen van de aangewezen organisaties het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg Bodembeheer SIKB' ter beschikking aan de aangewezen organisaties, vergezeld van de richtlijnen voor het gebruik daarvan.

4 Eisen aan accreditatie en de uitvoering van een accreditatieonderzoek

4.1 Onafhankelijk adviesorgaan

Het Accreditatiecollege (AC) Bodembeheer, ondergebracht bij de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB) fungeert voor onder meer dit accreditatieschema als onafhankelijk adviesorgaan. Dit accreditatieschema is ontwikkeld en wordt beheerd door dit Accreditatiecollege Bodembeheer. Door het sluiten van een overeenkomst met de SIKB kunnen daartoe bevoegde accreditatie-instellingen gebruik maken van dit accreditatieschema. De door het Accreditatiecollege Bodembeheer opgestelde criteria zijn zowel voor de SIKB als voor de accreditatie-instelling(en) bindend indien deze niet in strijd zijn met de accreditatieregels en criteria.

4.2 Accreditatie

Tijdens het initieel of het controle-onderzoek moet worden beoordeeld of de uitvoering conform NEN-EN-ISO/IEC 17025 of NEN-EN-ISO/IEC 17020, dit AS SIKB 1000 en de bijbehorende protocollen of NEN-normen is. Deze beoordeling moet worden uitgevoerd door de Raad voor Accreditatie, of door een organisatie waarmee de Raad voor Accreditatie een Multi Lateral Agreement MLA (EA/IAF) of andere gelijkwaardigheidsovereenkomst heeft gesloten.

De geaccrediteerde instelling kan pas conformiteitsverklaringen (rapport) volgens dit accreditatieschema afgeven als zij een overeenkomst is aangegaan met de beheerder van dit schema, zijnde het Accreditatiecollege Bodembeheer. Deze overeenkomst moet expliciet verwijzen naar dit accreditatieschema.

De geaccrediteerde instelling moet zich houden aan de geldende regels voor accreditatie. Voor de Raad voor Accreditatie zijn dit bij accreditaties voor dit AS SIKB 1000 de van toepassing zijnde reglementen, waaronder het Reglement voor Accreditatie (RAC; RvA-R2), aangevuld met de in dit hoofdstuk beschreven bepalingen. Het document RvA-R2 is te downloaden van de website van de Raad voor Accreditatie, www.rva.nl.

4.3 Accreditatie onderzoeken

Doel van het onderzoek is een bevestiging krijgen dat de organisatie voldoet en potentieel in staat wordt geacht om blijvend te voldoen aan alle elementen van ISO/IEC 17025 of ISO/IEC 17020 alsmede van dit accreditatieschema AS SIKB 1000 en de daarin genoemde protocollen of normen waarvoor een accreditatie is aangevraagd. Een afgegeven accreditatie heeft een geldigheid van vier jaar. In die periode moet dit accreditatieschema AS SIKB 1000, inclusief de daarin genoemde protocollen of normen waarvoor de accreditatie is afgegeven, elk jaar deel uitmaken van de jaarlijkse steekproef door de accrediterende instelling.

4.4 Communicatie tussen de accrediterende instelling en het Accreditatiecollege Bodembeheer

Periodiek overleg

Minimaal éénmaal per jaar wordt een overleg gevoerd tussen vertegenwoordigingen van de accrediterende instelling(en) en van het Accreditatiecollege Bodembeheer. De accrediterende instantie(s) geeft/geven tijdens dit overleg ondermeer inzicht in de inhoud, omvang en frequentie van de accreditaties conform dit AS SIKB 1000 in het afgelopen jaar. Tevens zullen branchebreed waargenomen tekortkomingen van het afgelopen jaar behandeld worden. Hiermee kunnen mogelijke knelpunten die zich in de praktijk voordoen worden opgespoord en zondig aangepast in het accreditatieschema. Ook worden tijdens het jaarlijkse overleg de branchebreed te onderzoeken aandachtspunten voor het aankomende jaar besproken, evenals het functioneren van de hieronder beschreven jaarlijkse rapportage.

Schriftelijke communicatie

Het Accreditatiecollege Bodembeheer stelt de accrediterende en geaccrediteerde instellingen zo spoedig mogelijk op de hoogte van elke aanpassing in het AS SIKB 1000 en de daarin genoemde protocollen of normen. De accrediterende instantie(s) rapporteert/rapporteren jaarlijks aan het Accreditatiecollege Bodembeheer over de auditresultaten en klachtenafhandeling binnen de regeling in het voorafgaande jaar.

Voor de uitvoering van deze rapportage gelden de daartoe tussen het Accreditatiecollege Bodembeheer en de accrediterende instelling(en) gemaakte afspraken.

Bijlage 1 Reglement voor het gebruik van het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB'

Het keurmerk 'Kwaliteitswaarborg bodembeheer SIKB', verder te noemen "het keurmerk", is ontwikkeld om naar alle betrokken partijen duidelijkheid te verschaffen over de kwaliteitsborging van activiteiten in het bodembeheer, waaronder 'Monsterneming voor partijkeuringen'.

Het beheer van het keurmerk en het toezicht op een juist gebruik van het keurmerk wordt voor het accreditatieschema AS SIKB 1000 uitgeoefend door het Accreditatiecollege Bodembeheer, dat functioneert onder de Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer (SIKB). De daartoe bevoegde accreditatie-instellingen zien toe op een juist gebruik van het keurmerk tijdens hun controles bij de geaccrediteerde organisaties.

Alleen organisaties die én erkend zijn voor in het accreditatieschema AS SIKB 1000 beschreven activiteiten én hun daaruit voortvloeiende jaarlijkse afdracht aan SIKB hebben voldaan mogen het keurmerk hanteren. Deze organisaties verkrijgen het recht om het keurmerk te plaatsen:

- op rapportages over monsterneming bij partijkeuringen Besluit bodemkwaliteit, maar alleen als de activiteiten voor het betreffende onderzoek zijn uitgevoerd onder accreditatie (*noot: in beginsel dienen alle werkzaamheden volledig onder accreditatie te zijn uitgevoerd. Bij sommige productiecontroles o.g.v. andere beoordelingsrichtlijnen (zoals BRL 2506) wordt wel overeenkomstig het Bbk bemonsterd, maar vindt echter geen samenstelling van duplomonsters plaats*).
- op briefpapier, mits de brief geen melding maakt van monsterneming bij partijkeuringen Besluit bodemkwaliteit dat niet is of wordt uitgevoerd onder certificaat
- in algemene zin (inclusief promotie en bedrijfspresentatie op bijvoorbeeld bedrijfsauto's), als dit materiaal:
 - mede betrekking heeft op monsterneming bij partijkeuringen Besluit bodemkwaliteit dat is of wordt uitgevoerd onder certificaat én
 - op geen enkele manier betrekking heeft op monsterneming bij partijkeuringen Besluit bodemkwaliteit dat niet is of wordt uitgevoerd onder certificaat

Wanneer een document over meerdere activiteiten gaat, waarvan een deel wel en een deel niet onder accreditatie is of wordt uitgevoerd, dan mag het keurmerk alleen in dat document worden geplaatst op een zodanige manier dat volstrekt duidelijk is welke activiteiten onder accreditatie zijn uitgevoerd.

Met "onder accreditatie" wordt, in afwijking van de door de Raad voor Accreditatie gehanteerde definitie voor "accreditatie", bedoeld "conform de eisen, zoals omschreven in AS SIKB 1000, 'Monsterneming voor partijkeuringen', en de daarbij horende protocollen. Hierbij geldt de ten tijde van de uitvoering van de monsterneming voor de uitvoerende organisatie vigerende versie van deze documenten.

Bij gebruik van het keurmerk, in het bijzonder in rapporten, moet steeds vermeld worden welk protocol of welke NEN-norm van toepassing is op het in de rapportage beschreven werk.

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer
Groningenweg 10 Postbus 420 2800 AK Gouda
telefoon 0182-540675 fax 0182-540676

Tegen bedrijven of instellingen die het voorgeschreven gebruik van het keurmerk overtreden kunnen sancties worden ingesteld. Een mogelijke sanctie is het verlies van de bevoegdheid van het gebruik van het keurmerk.

Het keurmerk is wettig gedeponereerd. Elk misbruik van het keurmerk kan privaatrechtelijk worden aangepakt.

Bijlage 2 Eisen aan functiescheiding

Artikel 1. Eisen aan de procedure in kwaliteitssysteem

Degene die de kritische functie uitvoert, de opdrachtnemer, dient er aantoonbaar, transparant en controleerbaar voor zorg te dragen dat aan de eisen van het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer is voldaan. Bij iedere opdracht moet worden getoetst of deze afkomstig is van het eigen-, het zuster- of moederbedrijf, dan wel een ander onderdeel van dezelfde (overheids)organisatie. Indien dit het geval is dienen de voorwaarden die het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer stelt expliciet getoetst te worden. Deze toets moet geborgd zijn in een procedure in het kwaliteitssysteem.

Artikel 2. Eisen aan de rapportage

Ieder rapport aangaande de resultaten van de uitvoering van een kritische functie dient te zijn ondertekend in persoon door degene die de kritische functie heeft uitgevoerd waarbij deze verklaart dat:

- a. de functie onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd
- b. bij gebruik van interne functiescheiding de voorwaarden die het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer ter zake stelt, zijn gevolgd met inachtneming van de bepalingen van artikel 3 (dit is de zogenoemde disclaimer).

Voorbeeld a (externe functiescheiding):

Ik verklaar dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van AS SIKB 1000 en de daarbij horende protocollen (of NEN-normen).

Voorbeeld b (interne functiescheiding):

Ik verklaar dat het veldwerk onafhankelijk van de opdrachtgever is uitgevoerd conform de eisen van AS SIKB 1000 en de daarbij horende protocollen (of NEN-normen), waarbij gebruik is gemaakt van interne functiescheiding onder de voorwaarden die het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer hieraan stelt.

Artikel 3. Eisen aan transparantie bij interne functiescheiding

Wanneer de opdrachtnemer voor de uitvoering van een kritische functie gebruik maakt van interne functiescheiding ten opzichte van de opdrachtgever, dient de opdrachtnemer te voldoen aan de voorwaarden die het Besluit uitvoeringskwaliteit bodembeheer stelt. In het kwaliteitssysteem van de opdrachtnemer dienen aanwezig te zijn:

- a. een actueel organisatieschema waarin duidelijk is op welke wijze en tot op welk niveau in de organisatie, c.q. het organisatieonderdeel, de rol van opdrachtnemer gescheiden is van de rol van opdrachtgever en/of de rol van eigenaar (vaak dezelfde als de opdrachtgever). Het gaat daarbij primair om de scheiding tussen de opdrachtnemer en de opdrachtgever / eigenaar zijnde degene die een persoonlijk of zakelijk recht heeft op de bodem, grond, baggerspecie of bouwstof (persoonlijk of zakelijk recht conform het bepaalde in het BW).
- b. een actuele beschrijving van de projectorganisatie, indien gebruik wordt gemaakt van een functiescheiding op projectbasis, waaruit blijkt dat op een gelijkwaardige

wijze als in een staande organisatie, c.q. organisatieonderdeel, de voornoemde rollen gescheiden zijn.

c. een actuele functiebeschrijving voor de betreffende kritische functie en een actuele lijst met de namen van de met deze functie belaste functionarissen.

d. een beschrijving van de personele organisatie en de wijze waarop functioneringsgesprekken worden uitgevoerd alsmede een overzicht van de uitgevoerde gesprekken met de functionarissen die met de kritische functie zijn belast en de wijze waarop de accrediterende instelling hierin ter verificatie inzage kan krijgen.

e. een verklaring dat het met de kritische functie belaste organisatieonderdeel beschikt over een afzonderlijke begroting of een projectbegroting en de wijze waarop de accrediterende instelling hierin ter verificatie inzage kan krijgen, alsmede een verklaring waaruit blijkt dat er geen financiële belangen en verbanden zijn met de organisatieonderdelen of personen die zijn belast met de rol van opdrachtgever/eigenaar, zijnde degene die een persoonlijk of zakelijk recht heeft op de bodem, grond, baggerspecie of bouwstof.

f. een actueel overzicht van de bestuurlijk verantwoordelijken, in de rol van opdrachtgever / eigenaar met een persoonlijk of zakelijk recht op de bodem, grond, baggerspecie of bouwstof, voor de resultaten van de uitvoering van de kritische functie en van de uitvoering van de rol van opdrachtgever/eigenaar van de uit te voeren projecten of werken. Met bestuurlijk verantwoordelijke is bedoeld degene die functioneel eindverantwoordelijk is in mandaat of bij volmacht, niet de politiek verantwoordelijke.

Artikel 4. Eisen aan dossiervorming

In een projectdossier dient de naam van de persoon te zijn vermeld en de informatie die door de persoon die is belast met de uitvoering van de kritische functie wordt verkregen. De informatie dient gedurende het gehele werkproces tot en met de besluitvorming en ten minste vijf jaar na besluitvorming beschikbaar te blijven.

